

Salla Laurila
LL, erikoislääkäri
Tays, Teho-osasto
salla.laurila@pirha.fi

Verenkiertovajaus, mieltä ja mikrobeja

Millaisia aiheita olet tutkinut ja kenen kanssa?

Olen tutkijataipaleeni alkumetreillä Tampereen yliopistossa. Tutkimukseni käsittelee verenkiertovajaus, mieltä ja mikrobeja. Minkälainen potilaiden kognitiivinen kapasiteetti on välittömästi tehohoitoa vaatineen verenkiertovajauksen jälkeen? Entäpä onko tehohoitopotilaan delirium yhteydessä suolistomikrobiston muutoksiin? Ajatus kyetä ennakoimaan ja ennaltaehkäisemään deliriumin syntyä ja siten vaikuttamaan suotuisasti potilaan pitkäaikaiseen pärjäämiseen tuntuu houkuttelevalta. Huomioiden tehohoidon entistä paremmat tulokset esimerkiksi eloonjäämismittareilla, tulee painopistettä kyetä suunnitamaan myös siihen, miten potilaat pärjäävät vuodeosastolla ja kotona. Tutkimme muun muassa MoCA (Montreal Cognitive Assessment) pisteiden kehitystä välittömästi tehohoitokäytön jälkeen ja 3 kuukauden kohdalla. MoCA-testi on suunniteltu lievien kognitiivisten vaikeuksien nopeaksi seulontamenetelmäksi. Sillä arvioidaan tiedonkäsittelyn eri osa-alueita: tarkkaavuutta ja keskittymistä, toiminnanohjausta, muistia, kielellisiä taitoja, visuokonstruktiivisia taitoja, käsitteellistä ajattelua, laskeamista ja orientaatiota. Maksimipistemäärä testistä on 30, ja pisterajaa 26 käytetään cut off -arvona kognitiiviseen heikentymiseen.

Miten onnistut jakamaan aikasi tutkimuksen ja kliinisen työn kesken?

Taysin anestesia- ja tehohoitoklinikka on erittäin tutkimusmyönteinen ja inspiroiva työyhteisö. Hoitokäytäntöjä arvioidaan tuoreen tutkimusnäytön valossa ja koulutuksista tuodaan uusimpia tietotaitoja. Yleisesti ottaen tutkimuksen tekoon suhtaudutaan myönteisesti ja kannustavasti. Tutkimusvapaata olen saanut pidettyä 1–2 viikon jaksoissa. Toki haaveissa pidempikin tutkimusvapaajakso jossain välissä. Toki krooninen ajanpuute.

Mitä haluaisit kertoa tutkimuksen aloittamista suunnittelevalle?

”Et kipuun kuole ei, paine tekee timantteja”...

Kuten ylempänä kerroin, olen alkumetreillä projektini kanssa. Olen ollut pääsääntöisesti lohduttavien ja tsemppaavien sanojen vastaanottajana. Meillä klinikassa on väitöskirjatutkijoiden porukka, eli kollegoita, jotka ovat samassa vaiheessa. Sanoisinkin, että etsi aktiivisesti vertaistukea! Hyvä ohjaaja on myös kullannarvoinen; omilta ohjaajiltani olen saanut aktiivisesti mm. artikkelisuosituksia.

Kenelle ja mihin sairaalaan lähetät tutkijaviestikapulan seuraavaksi?

Viestikapula siirtyy Marjo Ajosenpäälle Turkuun. ■

Tutkimuksen tekoon suhtaudutaan myönteisesti ja kannustavasti.

Olen äärettömän onnekas saadessani tehdä väitöskirjaa hienojen ladyjen ohjauksessa. Pääohjaajani on Tampereen yliopiston anestesiologian ja tehohoidon professori Johanna Hästbacka ja toisena ohjaajanani Tays teho-osaston ylilääkäri dosentti Anne Kuitunen.

Missä tehtävässä toimit tällä hetkellä?

Valmistuin erikoislääkäriksi Tampereen yliopistosta keväällä 2023. Olen työskennellyt teho-osastolla sekä leikkaussalilytyössä Taysissa.

MONTREAL COGNITIVE ASSESSMENT (MOCA)

Nimi: _____ Syntymäaika: _____
Koulutus: _____ Päivämäärä: _____
Sukupuoli: _____

VIUOSPAT / EKSEKUT. Kopioi Piirä kello (kyrminen ja yksitoista) pist.

NIMEÄMINEN Ympyrä Numerot Viisart

MUISTI Ei pist.

TARKKAAVUUS /2

KIELELL. TOIM. /2

KÄSITT. MUOD. /2

VIIVEPALAUTUS /5

ORIENTAATIO /6

YHTEISPISTEMÄÄRÄ /30

© 21 Nasreddine MD - Versio 7.1 - www.mocatest.org
Finnish version: 2003, translated by Tuomo Hakkarinen, Veikko Puttonen and Jukka Puustinen
Normal range: 26/30 pistettä tai enemmän
Tässä yksi piste jos koulutusta ei voida tai väärin.

MoCA-testi, jota voi testata vaikkapa kaverin kanssa päivystyksen jälkeen? Huomioitavaa kuitenkin, että luotettavan testistä tekee perehtyminen ja kouluttautuminen sen tekemiseen. Kuva: Montreal Cognitive Assessment.